

NOVA

SOČA

(Izdaja za Gorico.)

„Nova Soča“

Izhaja vsak petek o polдне in velja s prilogo „Gospodarski List“ vred po pošti prejeman ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto gld. 4.40,
Pol leta „ 2.20,
Četrt leta „ 1.10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poština.

Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se oglašajo pri upravitelju.

„Gospodarski List“ izhaja in se prilaga vsak drugi in zadnji petek meseca. Kadar je v petek praznik, izideta lista že v četrtek.

Uredništvo in upravitelstvo je v Marzinjevi hiši, Via del Mercato št. 12, II.

Oznanila

in „poslanice“ plačajo se za petit-vrsto:

8 kr., če se tiskajo 1 kr.
7 „ „ „ „ 2 „
6 „ „ „ „ 3 „

Večkrat — po pogodbi. Za večje črke po prostoru.

Posamične številke dobivajo se v prodajalnici G. Likarja in v tobakarnah v Nunski in Šolski ulici po 8 kr.

Dopisi pošiljajo naj se uredništvu, naročnina in reklamacije pa upravitelju „Nove Soče“. — Neplačanih pism uredništvo ne sprejema.

Rokopisi se ne vračajo.

Pomagajmo si sami!

Izv. dopis iz Gorice, 2. jul. 1892.*

Naši Italijani nam torej napovedujejo boj! Prav. Tako spoznajo njihovo brezobzirnost in zagrizenost morda celo oni, ki na njih vidijo le solučne strani. Razposajen in bojažejzen je samo oni, ki je kruha sit. Kakor pametna mati razposojenega otroka kaznuje in mu ne dá kruha, prav tako moramo mi, od katerih se naši ljubeznivi sosede živé, delati z njimi. Lačen otrok kmalu pride k materi, prosí jo odpuščanja ter kruha. In tudi k nam pridejo enkrat naši nasprotniki, proseči nas odpuščanja in obljubovajoči nam, da bodo pridni. Da pa do tega pride, moramo jih še le vzgojiti in vzgojimo jih, ako napovedani boj sprejmemo in ga bijemo z vsemi dovoljenimi sredstvi z neumljeno doslednostjo; zmaga mora na vsak način biti naša!

Da pa moremo biti boj z vstrajno doslednostjo, moramo delati po gotovem načrtu. Nasprotniki nas sami uče pota, po katerih nam je hoditi. Ali ste že slišali, da bi Lah kupoval pri slovenskem trgovcu, da bi naročal dela pri slovenskem obrtniku, ako mu njegov rojak le ni preveč od rok? Jaz še ne. Torej: Slovenec ne dajaj nasprotnikom niti najmanjšega zasluzka, bodisi kakoršnega koli. Ne kupuj pri nasprotnem trgovcu. Ako ti sam gospodar ni naravnost nasproten (priatelj ti gotovo ni!) ti je njegov pomočnik ali njegov sin; če sedaj še ne, pozneje gotovo. Ti bi ne mogli rovati proti tebi, ako bi jih ne živil s tvojim denarjem njihov gospodar. Ne kupuj pa tudi pri takem Slovincu, ki jemlje svoje blago od Laha, sicer daješ zaslužek onemu, ki ti nasprotuje s tvojim denarjem. Buditi se morajo trgovci in krčmarji po slovenskih trgih in vaséh, da niti najmanjše stvarice ne kupijo od nasprotnega Laha. Kdor ne uboga, zapusti naj se brez usmiljenja! Tako se okrepe slovenski trgovci v Gorici, da morejo tekmovali z laškimi tovariši, pomnožiti svoje zaloge in zakladati vse trgovce po slovenskih delih naše dežele. Tudi novim prodajalcem se odpró vrata! Vsa zaveden narodnjak naj dela tako ter tudi druge in vseh ne izostane. Kar velja trgovcem, velja tudi obrtnikom. Dovolj imamo v Gorici svojih, le njim dajajmo dela — ako bodo imeli preveč dela, nikar se ne bojte, mlade moči odpro nove delavnice.

Kar velja proti zagrizenim laškim trgovcem in obrtnikom, velja tudi proti židom, ki nam niso nič manj nasprotni. Le prebraj židovske liste in pokaži mi le eno številko, ki bi ne smešila naše cerkve, ali njenih obredov, ali njenih duhovnikov ali pa vernikov prav radi vere; pokaži mi pa tudi le eno številko, ki bi ne burala gadjega strupa proti nam Slovincem. — Židje preplavljajo dandanes z malovrednim svojim blagom vse naše kraje, njihovi agenti prihajajo v najskritejša gorska zakotja ter sleparijo nevedno ljudstvo s svojo vsiljivostjo in navidezno izvrstnimi plačilnimi pogoji. Nevednež dá se preslepiti, kmalu za naročenim blagom pa pride menjšana tožba od kakega ogrskega sodišča in brani se revež, ako se moreš. Prej ko izveš, kaj si dobil, je plačilno povelje že pravoveljavno, potem pa plačuj, da boš krvav. Židovski agent ti je Bog vé kaj lagal; misli si, da podpisuješ naročilo, a podpisal si menjšico z vse drugačnimi plačilnimi pogoji. Sveta dolžnost je torej vsakemu omikanec, da nevedno ljudstvo svari pred židovskimi agenti. Ako si že kdo kaj naroči pri njih, vsaj podpiši ničesar. In koliko nepotrebnih rečij nakupi naše ljudstvo od njih! Sama potrata! Za-

peljivo je res, ko ti pokaže zlato uro, zlato veržico, prstan itd. češ vsak mesec plačaš goldinar, dva goldinarja, kaj se ti to pozná? O pozna se, pozna, saj stvar, ki nima za te nikake vrednosti, ki sodbo o tvojem razumu pri pametnih ljudeh le ponižuje, dva ali trikrat preplačaš, ako redno plačuješ; sicer pa imaš še sodne troške. Dokler nimamo stroge postave zoper obrokovce, morajo naši razumni varovati nevedno ljudstvo sleparskih židovskih agentov kolikor je v njihovi moči.

Ako pedpiramo slovenske trgovce in obrtnike, nastane potem za nje dolžnost, našo podporo ceniti in se po tem ravnati. Njim velja pravilo: Prijazno postrezi vsakteremu, daj mu dobro blago, ako mogoče boljše kot laški tvoj tekmeč in ne zahtevaj višje cene od njega. Tako si privabis ljudstvo, a ravnati moraš takó tudi potem, ko si že utrdil svojo trgovino ali svoj obrt, sicer te ljudstvo zopet zapusti in se obrne k laškemu tvojemu tekmeču. Skodoval bi samemu sebi in narodu.

Svojo narodnost pokaži tudi s slovenskim napisom nad svojo prodajalnico. Ako ti ga oblatijo, nikar ga ne osnaži; blato na napisu kaže naj kmetom, ki brati ne znajo, kje je njihov brat gospodar; blato pa bo tudi pričalo o tisteh oljki, s katero se tako balajajo naši nasprotniki.

Toda ne samo kupovati ne smeš pri laškem trgovcu, tudi prodajati ni nikar svojih pridelkov. Koliko jih je že med nami obogatelo, ki so malo več kot nago kožo prinesli sabo iz bližnjega kraljestva, sedaj pa rujejo z našim denarjem proti nam sami ali pa njihovi potomci in pomočniki. Ali ne bi bil mogel obogateti domačin in podpirati sedaj naših potreb? Istrski Lah si nam v svojej zagrizenosti pokazali pravo pot. Hoteli so uničiti slovenskega kmeta, ker ni hotel voliti njihovega kandidata, svojega sovrážnika, sedaj ne kupujejo več od njega njegovih pridelkov. A opekó se gotovo, saj ne znajo samo Lah trgovati, saj razumejo trgovino tudi naši ljudje. A podjjetnosti nam je treba in te nam še vedno preveč nedostajajo! Slovenec rajje nese prisluženi denar v hranilnico, mesto da bi razširil ali ustanovil trgovino in takó z večjim uspehom tekmoval s priseljenim tekmečem. Ko bi imeli Slovenec več poljjetnosti, ne bilo bi toliko devarja v Kranjski hranilnici, ki nam je takó nasprotna; denar bi moral biti v obrtnih podjetjih, ki so sedaj (tudi s pomočjo hranilnice) v tujih rokah, v ktere vsiplje sedaj slovenski delavec denar s svojimi krvavimi žulji na domačih slovenskih tleh.

In teh tujih velikih obrtnikov ne izpodirimo takó kmalu! Narodni ta nedostatek je utemeljen v naši zgodovini! Duševno in telesno smo stoletja in stoletja delali tlako tujcem in narod naš se ni še vzdramil iz sužnosti, ne more se privaditi niti oni mali prostosti, ktero so nam nazadnje vendarle morali dovoliti. Pogum velja! Ako se posamezniki ne upajo, naj jih stopi več v družbo ter naj pošiljajo plodove slovenske zemlje in slovenskih žuljev v druge kraje, v ktere jih pošiljajo sedaj bogateči Italijani. (Tudi na to stran se nekaj snuje, da ne bodo imeli tujci dobička od take kupčije. Uredn.)

Ali bi pa ne moglo novo konsumno društvo raztegniti svojega delovanja tudi na to polje? (Dá! Kolikor bo le mogoče, bo vršilo tudi to nalogo! Uredn.)

Tudi naši nasprotniki od trgovcev so nam laški odvetniki, notarji, zemljemerci itd. Strokovnim svojim znanjem in s svojo neodvisnostjo so že tako rekoč poklicani v javne zastope, v kterih nam njihova zagrizena brezobzirnost neizmerno škoduje. Le poglejte jih, dr. Venutija, dr. Verzegnassija in druge, kako se protivijo najpravičnejšim našim zahtevam. Kteri Slovenec, ki se kolikčak zaveda svoje narodnosti, jim more dati le še novičje zaslužka? Človek bi mislil, da taki gospodje niti ne marajo zasluzka iz slovenskih rok, kaj še! Po slovenskih krajih imajo svoje agente (ne pravimo, da ravno omenjena), ki jim tirajo ljudi v pisarne. Slovenec dr. Zupancič bil je predsednik dunajski odvetniški zbornici. Ko se nekó sprehaja po mestu, zagleda veliki napis, ki je svetu oznanjal, da tu stanuje odvetnik X. Dr. Zupancič dal je židovskega odvetnika takoj v disciplinarno preiska-

vo radi umazane reklame. Kaj bi dejal dr. Zupancič, ko bi slišal o odvetniških agentih? Slovenci, kadar potrebujete pomoči odvetnikove, vedite, da imamo tu v Gorici štiri slovenske odvetnike, ki vam prav tako pomagajo, kot njihovi laški tovariši. Tudi nadepoln naraščajje za njimi. Kadar greste k odvetniku, zahtevajte od njega odločno, da mora napravljati vse spise v našem jeziku, naj si je tudi tožba laška ali nemška. Ako laški odvetniki odgovarjajo slovenskim tožbam laški ali nemški, zakaj bi mi ne po naše? Naš jezik je enakopraven z drugimi in enopravnosti se moramo posluževati. Množenjem slovenskih sodnih spisov rasla bo potreba po slovensčine zmožnih uradnikih. Lah si ne marajo učiti našemu jeziku ali se ga ne morejo; svobodno jim, zakaj bi jih silili in priganjali k temu. Ker pa smemo in moramo zahtevati, da nam se slovenske uloge rešuje slovenski, imenovati bodo morali naše sinove. Tako dobimo v Gorico nekaj novih narodnih družin, ki okrepe slovenski živeti in slovenske zavode. Isto velja za notarje. V Gorici imamo svojega, k njemu hodite. Tudi zdravnike imamo svoje, zemljemerca svojega. Po slovenskih gostinlah, po čitalnicah naj bi visele deske, na katerih bi bila napisana imena slovenskih trgovcev in obrtnikov. „Propatria“ pobirali so (skoro gotovo tudi „legovci“ prav tako delajo) globo za vsako slovensko besedo, ktero je kdo izmed njih izgovoril. Ali bi ne kazalo pobirati globe med Slovenci, ako dajo nasprotnemu nam Lahu kak zaslužek? Bodimo poslušni učenci tudi v tem oziru. Videli bomo, kdo bo imel večjo škodo, mi, ako Lah ne govore slovenski, ali pa Lah, ako mi od njih ne kupujemo.

Toda zapustiti moramo tudi tuje denarne zavode ter okleniti se svojih. Koliko denarja gre iz naših krajev v razne zavarovalnice; ktera nam je še kedaj pomagala. Mi imamo svojo banko „Slavija“. Da ima banka „Slavija“ resno voljo pomagati, pokazala je že o mnogih prilikah.

Kdor reče, da je ta banka „lusitska“,** naj pogleda imena in stan onih, ki sedé v njenem vodstvu, potem naj govori.

Prihranjeni denar izročujmo posojilnicam; ako se nam tam ne zdi dovolj varen, dajmo ga v ljubljansko mestno hranilnico, od ktere nam je še mnogo pričakovati, posebno ako nehajo hujskati proti njej ter je ne spravijo ob zaupanje naroda iz strankarskih ozirov.

Italijani se norčujejo iz nas, ako pravimo, da je Gorica „naša“. Oni naj se norčujejo, mi pa delajmo, da jih kdaj resno mine vsakoršno tako norčevanje!

X-Y,

** Res žalostno, da nekateri dandanes ne pusté ničesa več na miru! Vse, vse, kar dandanes imamo, treba po nazorih nezmožljivih možkov, uničiti, a ne pomisliti, kdo bo potem zidal? Tudi banka „Slavija“ je postala že tarča, v katero so začeli streljati s „lusitskimi“ puščami, dasi takozvani „lusiti“ imajo prav nikake besede pri njej; njeno načelnstvo, zlasti pa načelnik grof Harrach, je pač vse drugo prej nego „lusitsko“. („Slavija“ je v rokah Staročehov; njena pravila so taka, da težko kdaj pride v roke takozvanim „lusitom“.) Vendar to nekaterikov ne moti v svojem razdirajočem rogorstvu! Pomiljenjmo! Uredn.

Politični razgled

Profesorju Vj. Spinčiču posvečen je ves ta teden; oči celega civilizovanega sveta bile so obrnjene te dni tje gori na Dunaj, kjer je stalo na dnevnem vedu znano Spinčičevo uprašanje. V torek je bila obravnava pred državnim sodiščem in ob enem razprava v poslanski zbornici o predlogu dr. Pacaka, naj se Spinčičeva zadeva izroči imunitetnemu odseku, ki naj preišče ali s postopanjem vlade ni bila žaljena imuniteta poslanca Spinčiča. — Državno sodišče je še le ucrnjaj izreklo svojo razsodbo, da namreč ni kompetentna soditi v tej zadevi. Zgovornik dr. Pattai je izborni zagovarjal Spinčiča, ki je tudi sam poprijel za besedo ter pojasnjeval skoljščine, ki se mu štejejo v tako grozno velik greh, da so

mu vzeli državno službo. Pred državnim sodiščem je Spinčič sicer le moralno zmagal, a tudi to mu bodi v zadoščenje

Prav burna razprava pa je bila v poslanski zbornici. Minister Gauč, vlada cela, naš deželni šolski svet in njegovi člani dobili so vsak po svoji strani, kar komu tiče. Govorili so Herold, Kramar, Pernerstorfer, Gauč, Zucker, Barentner, Lu eger, Gauč, Schönborn, Weeber in Abrahamovič. Obsirneje bomo poročali prihodnjč. Posebno krepko je govoril dr. Lu eger. Čist takemu možu! Predlog je bil soglasno izročen odseku v pretresovanje.

Na Češkem se narod čedalje bolje organizuje in pripravlja za vse možne slučaje, ki bi utegnili priti. To je edino prava pot v narodni borbi, kajti tak narod, ki se ne pripravlja na vse morebitosti, utegnejo prihiteti dogodki, katerih ni pričakoval. — V takej narodni organizaciji stojé na čelu češki poslanci in drugi preaki, ki dan za dnevom narod poučujejo in naučujejo. Vsako nedeljo in vsak praznik so po deželi volilni shodi, katerih se udeležuje na tisoče volilcev, katerim poslanci pojasnjujejo sočasni politični položaj. V nedeljo je bil tak shod v Libohovicah, kjer sta govorila poslanca dr. Eda, Gregor in Vaclav Janda. Kdor ima priliko čitati njiju govora (kakor sploh vse enake govore čeških poslancev), prepriča se kmalu, zakaj je narod češki dandanes takó zaveden in odločen, po drugi strani pa: zakaj so češki poslanci takó vstrajni v borbi proti dunajskemu neprijaznemu ozračju, ko imajo za seboj tak narod. Enak shod je bil v Nimburku, kjer je govoril dr. Herold. Volilci so naučeno sledili govorom svojih poslancev, katere so osrčevali, naj vstrajajo v trdem boju, kajti narod je za njimi, narod jih ne zapusti; zatrjevali so, da hočejo žrtovati imetje in kri za domovino.

Nemški liberalci so silno nevoljni z grofom Taaffejem in njegovo vlado; posebno jezni so pa na pravosodnega ministra Schönborna. Izpovedali so, da so se hudo varali, ko so polni najlepših nad po dvajsetletni trdi opoziciji stopili v vladino senco, kajti nič kaj jim ne gre po sreči; dobili so ministra-krajana brez področja, a to je tudi vse. Da se nemškemu narodu ne godi nikaka krivica, pač pa da uživa še nekaj več nego mu tiče, za to že skrbi vlada sama, nemška levica goni pač prav pridno koló osebne koristolovne politike, a v tem se je hudo varala. Zató je sklenila delati vladi nekoliko težav, da bi jo bolj omečila in pridobila za svoje namene. V ta namen je uporabila prvo priliko, ki se je ponudila, in ta je bila imenovanje Sloenca Abram a osebnim poročevalcem v pravosodnem ministerstvu za štiri južna višja sodišča. Mož je že star uradnik, vreden in sposoben bolj nego mnogo drugih, ki so se tudi potezali za ono mesto, vrhu tega zná vse jezike, ki se govore v področju omenjenih višjih sodišč, sploh je mož tak, da mu je celo naš „Corriere“ napisal najljubše spričalo, vendar so začeli nemški liberalci in nacionalci celo vojno proti ministerstvu, ki je prezrlo mnogo mlajšega tekmeča, njihovega ljubljence Ptugla. Nemški liberalni časopisi začeli so kosititi o koncesijah, katere je vlada dorčila Slovincem in katere nam baje še namerava dati, ves Izrael se je dvignil po koncu, da obvaruje nemštvo pred bližajočo se nevarnostjo. — Prepričani smo, da nemški liberalci niso resno mislili, kar so govorili, mareč da so v tem našli la porod, da nekoliko pritisnejo na grofa Taaffeja, ki še vedno ne mara privoliti v mnoge njih želje in željice. In ta pritisk hočejo izvesti povodom glarne razprave o uradni vrednote: oni sami so po večini uneti za njo, kakor vlada sama, vendar so izjavili, da bodo glasovali proti njej iz političnih nagibov. Mi ne verujemo, da ostanejo pri dani besedi, ker prvič so oni sami najprej zagovarjali nameravane vrednote, drugič bo pa tudi grof Taaffe znal za pravačno ceno dobiti njihove glasove. In tako konča ta „komedija“ brez velikega pomena za notranjo avstrijsko politiko.

Ogersko. — Med Rumuni čedalje bolj vré proti Mađarjem; povsed koder Rumuni bivajo, vrše se ljudski shodi, na katerih se narod vzbuja na složno in vstrajno delo proti mađarskim samosilnikom. Rumunski narod bo kmalu kot eden mož v trdaj opoziciji proti sedanjim mogotcem na Ogerskem. V onih krajih, kjer bivajo Rumuni pomešano z Mađarji, vrše se dan za dnevom nemiri, pretepi

* Ne moremo vam povedati, s kolikim veseljem Vas pozdravljamo v vrsti svojih sotrudnikov! Hvala vam! Prosimo, domislite se nas še kdaj, kajti z duševno podporo smo silno na slabem; vse, vse se pričakuje iz enega samega peresa, a list je obširen. Zaradi tega mnogokaj ne razpravljamo takó temeljito, kakor bi radi, ker ena sama oseba se z vsemi uprašanji, ki se pojavljajo na političnem ali tudi na nepolitičnem obnebu, ne mora enako temeljito baviti. Več oči, pa več vidí! Vrhu tega pišete takó lep jezik, da se kar čudimo, tudi to nam je v veliko olajšavo težavnega posla. Veseli nas, da tako dobro opazujete in presojate naše homatije. Vstrajajte v dobrem!

in poboji. — Žalostno je, da v sredi Evrope
ne vira priti do takih odnosov, toda prav
je, da se nemadarski narodi začnejo upirati
svojim tlačiteljem. Po vzgledu Rumunov pojdejo
tudi Srbi, Slovaki in Scabi (priseljenci Nemci)
in potem napočijo doba lepših dni za zatirane
narode.

Bismark govori in govori, zdaj tu,
zdaj tam, a vsaka beseda je nov udarec na se-
danji nemški sistem. V pogovoru z nekim mo-
narkovskim urednikom kritikoval je Bismark
zopet trgovinske pogodbe in podrobno dokazoval,
da so za Nemčijo neugodne in da so bili po-
sredovalci nespretni. Uradni listi odgovarjajo
na Bismarkove denunciacije vedno silneje in
strastneje, Bismark pa vrača šilo za ognjilo.
Jedva je namreč nemška vlada zagrozila Bis-
marku, da spravi v javnost razne neljube mu
reči, že je Bismark odgovoril na drug način.
List „Westdeutsche Allgemeine Zeitung“, ki
služi Bismarku, pravi, da je ves narod močno
vzburjen, ker se splošno govori, da Bismark
ni postal ostavke, in zato se prosi, naj vlada
objavi Bismarkovo ostavko. Resnica je, da Bis-
mark ni podal ostavke, ampak cesarju pismeno
razložil zakaj ne čel podati ostavke. Bismark
je bil s svojega mesta siloma odstranjen. —
Da razburjajo ta k e s n e novice nemški narod
do skrajnosti, je pač umevno.

Cesar na Moravskem. — Dne
29. junija pripetil se je v Brnu naslednji do-
godek, ki je zbudil veliko živahnosti med češkim
narodom. Onega dne so bile cesarju predstavl-
jene razne deputacije gospodarskih društev.
Med temi je cesarjevo oko obtičalo na krepkem
možu v narodni noši hanaški. Cesar ga je na-
govoril in nastal je naslednji pogovor:

„Od kod ste?“ — „Z Bistrice pod
Gostinom, Vaše Veličastvo.“ — „Kakó se
imenujete?“ — „Čepka.“ — „Kako letino
imate in kakó se vam godi?“ uprašal je dalje
cesar. Mož pa odgovori z mirnim glasom:
„Vaše Veličastvo, nejasnejši Pane (Gospod)!
Mi na Hani imamo prav dobro letino in dobro
se nam godi pod vladavo Vašega Veličastva, toda
le eno še pogrešamo k popolni sreči in to je,
da bi se Vaše Veličastvo dalo kro-
nati za kralja češkega.“ Cesar ni od-
govoril, vstopil je v voz in odpeljal se. Vsi po-
slušalci stali so kakor okameneli v občudovanju
tega dogodka. Cesar se češki velikaši niso upali
izreči pres. cesarju, povedal je priprosti češki
kmet od ogerske meje. Čepku na čast so se
vršile potem mnoge veselice in cele slavnosti;
po vseh zemljah, koder stanuje češki narod,
slavi se njegovo ime. Pri neki taki slavnosti je
bil navzoč tudi Čepka, ki je na mnoge napit-
nične odgovore tako-le: „Razmerje podanikov
k vladarju je razmerje otrok k očetu. Kakor
otrok prosi seojega očeta, da bi ga varoval pred
krivico, takó je tudi nam prositi svojega vla-
darja. Jaz pa sem takrat videl najprimernišo
priliko, povedati naše želje Nejjasnejšemu vla-
darju, kajti, kakor vam je znano, ni vedno k
Njemu prostega uloda.“

Papež in francoski škofje. —
Na katoliškem shodu v Grenoblu izjavil je
dolgoletni vodja klerikalnih monarhistov, grof
de Mun, da se v zmislu papežev želje odpove
monarhističnim težnjam in priznava republiko.
Papež je na to pisal škofu Grenoblskemu pi-
sma, v katerem omenja lojalne izjave grofa de
Mun in obžaluje, da se njegovim željam pro-
tijo mnogi, češ, da tu gre za politiko. Papež
piše: Jaz ne delam politike; če so pa slu-
čajno zvezane politične in verske koristi, tako
je treba, da odloči papež. To ni novo načelo,
držati se ga je tudi v bodoče. Nevelic tem po-
gostim opominom ne odnehajo francoski škofje
v nasprotovanju republikanski obliki Francije.

Zopet „Mattino“

V predzadnji številki smo prav krep-
ko okrcali po prstih tisto gospodo, ki se
skriva za hrbotom „Mattinovega“ renegata
Matkovića. V sveti svoji jezi postali smo
predkritični, kar ni bilo po volji našemu
gospodu državnemu pravniku, ki je hotel
sam čitati mestno izdajo našega lista. Oni
članek smo v izdaji za deželo ostrigli in
oskubli takó, da smo previdno zamolčali ali
vsaj zakrili vse ono, kar je — samo po
sebi umevno; zato članek v „izdaji za de-
želo“ ni bil zaplenjen.

Toda še ta oskubljeni članek zdel se
je mnogim jako oster, kar spričuje tudi
„Edinost“ v dveh svojih številkah. Res je,
pisali smo nenavadno rezko in z nekakim
svetnim gnjevom, kakor sploh more pisati do
skrajnosti užaljeno ter z najnesramnejšo
držovitostjo in zlobnostjo izzvano slovensko
srce.

Ti krogi, katerim je bil članek nam-
enjen — za renegate in lahončke v „Mat-
tinovem“ uredništvu se ne brigamo! — čit-
ali so ga v prvi izdaji, torej celega, ne pa
oskubljenega po volji našega gospoda držav-
nega pravdnika. To vemo iz prav zanesljivi-
vega vira — in to nam je jako ljubo. Vemo
tudi, da se je sklenilo, da „Mattino“
mora objaviti nekaj odgovorov „Novi Soči“,
v katerem naj se poskušajo popraviti slabi
učinke poprejšnjega „Mattinovega“ rovar-
stva in kovarstva proti prepravičnim zah-
tevam slovenskega prebivalstva v goriškem
mestu.

In ta odgovor čitali smo v „Mattinu“
od 22. p. m. l. Pa kak?! Evo!

Najpoprej omenja, kakó smo ga med
vsemi tržaškimi listi prišteli k najbolj za-
grizenim nasprotnikom Slovanstva. Potem
pravi: Kakor je videti, glavna krivda, radi
katere smo omadeževani v očeh „Nove
Soče“, bila bi naše srdito sovražstvo do
Slovanov ter slepa besnost, ki nas naudaja
proti onej narodnosti.

Da resnico govorimo, mi prav nič ne
čutimo v svojih žilah takih čustev proti
avstrijskim Slovanom, s katerimi želimo
celó živeti v miru in v prijaznem spora-
zumljenju. Nikdar, nikdar nismo pobijali
v svojem listu njihovih teženj, kedar
niso prestapale zakonitih mej. Na
ustavnem torišču države imajo vse
narodnosti enako pravico razvijati se na
podlagi národne jim svojstvenosti; in te
meje smo mi vedno spoštovali (!) Gola
resnica je, da vselej podpiramo težnje Slo-
vanov, kedar se opirajo na načelo enakop-
ravnosti. Toda spoštovanje zahteva zopet
enako spoštovanje! (Hinavci!) — Zaradi
tega smo se vselej, kedarkoli se nam je
zdelo, da narodni duh preveč zahteva bo-
disi s tem, da skuša uresničiti neke bedaste
sanjarije ali da namerava preplaviti ozem-
lje kake druge narodnosti, odločno in z
vsemi svojimi močmi postavili po robu. Ne
dá se tajiti, da en del Slovanov nekaj časa
sem nekoliko prezaljubljeno pomežikuje s
sveto Rusijo ter z žugajočo móro pansla-
vizma, kakor to več kot preveč dokazuje
cela vrsta najnovejših dogodkov. (Čehi na
Francoskem?) — Proti takej radikalni
stranki med Slovanstvom smo se borili in
se bomo borili, kedarkoli se nam ponudi
prilika, toda ne iz sovražstva do kogarsibodi,
marveč v imenu onega načela redú in stroge
zakonitosti, ki stoji zapisano na čelu na-
šega programa.

Svojim očem nismo verjeli, ko smo vi-
deli toliko hinavstva, laži in zlobe v malo
besedah skupaj natlačene! — „Edinost“ je
izrekla svoje opravičeno prepričanje, da naš
rezki odgovor ni spekel samó tržaško „kon-
servativno“ glasilo, marveč še bolj njega
odlične zaščitnike, in dalje, da se gornje
„Mattinovo“ opravičenje ni pisalo v
uredništvu lista. Verjemo! Toda
prav ta okolnost nam sili uprašanje: kakó
je mogoče, da se od takih stranij dajejo
taki odgovori? „Edinost“ je objavila v so-
boto krepke članek o „Mattinu“ ter obljū-
bila, da v naslednji številki razluči lepi so-
pek, kateri je povil Slovanom: „pero za
peresom, kakor se razluči slastna arti-
čoka.“

Dobro! „Edinost“ naj govori še za
nas! Ko pišemo te vrstice, ni še izšla „E-
dinost“ od srede v tem tednu, toda njen
članek podpisujemo še naprej. Mi pa odgo-
vorimo „Mattinu“ — oziroma njegovim za-
ščitnikom! — le toliko, v kolikor se posebe
dotika goriških Slovencev.

Hinavci, ki so sčekali oni odgovor-
ček v „Mattinu“, hoté slepiti na zdolaj in
na zgoraj s praznim zatrjevanjem, da želé
v miru in prijaznosti živeti s slovenskimi
sosedmi. Lepe besede, a nič kot besede! Za-
kaj pa dejanski nikdar ne kažete takih
„želj“?!

In da so one besede le suho slepar-
stvo, očitno je iz nadaljnega zatrjevanja, da
„Mattinovi“ zahrbtni hinavci niso nikdar
pobijali slovenskih teženj, kedar niso
prestapale zakonitih mej.

Neumevno nam je, kakó je mogoče za-
pisati tako nesramnost! Glejte, dober teden
poprej je isti „Mattino“ z najzlobnejšo dr-
zovitostjo divjal proti slovenskim starišem,
ki so pred c. kr. notarjem podpisali prošnjo
za slovenske šole v Gorici. Mi smo ome-
njali le eden „Mattinov“ članek, a bila sta
dva, eden bolj strupen od drugega. Upra-
šamo „Mattinove“ zaščitnike: v čem je
prošnja slovenskih starišev v Gorici pre-
stopila zakonite meje? Ali more-
biti v tem, ker je bila podpisana pred no-
tarjem, da je takó izključeno vsakoršno na-
silstvo proti javnosti prošnje in njenih
podpisov? Ali je po „Mattinovi“ državljans-
ki modrosti že to prestopek zakona, ako
7000 Slovencev prosi v zmislu državnih za-
konov za ljudske šole? Po običajni stati-
stiki se šteje, da 1/4 prebivalstva spada pod
šolsko dolžnost; torej le od tistih 3200 Slo-
vencev, katerih magistratoveci vendarle niso
mogli utajiti, je po statistiki nad 500 šol-
skih otrok, a koliko ljudskih šol jim vzdr-
žuje goriško mesto? V Podgori je 125 z a-
časno tam naseljenih Italijanov, ki imajo
24 šolskih otrok (torej res okoli 1/4!), med
temi jih je 9 iz Italije, a vendar jim je
okraj goriške slovenske okolice ustanovil že
posebno italijansko šolo. Kje na svetu bi se
še zgodilo kaj podobnega?! Ko pa Slovenci
v goriškem mestu prosijo za slovenske
ljudske šole, onda se „Mattinovi“ postenja-
kovići čutijo primorane, da začno boj proti
nezakonitim slovenskim zahtevam!

Kaj pa je dandanašnji zakonito pri
„Mattinovi“ zaščitnikih?! Povejte nam to,
da bomo poznali tudi mi take „zakonitosti“!
— Na vse to pa se „Mattino“ še prdrže-
priti nam nasproti s trditvijo, da „vselej
podpira vse naše težnje, kedar se
opirajo na načelo enakopravnosti“. Kaj,
ali zahteva 7000 Slovencev za ljudske
šole v svojem jeziku, na svojih tleh
in za svoj denar niso utemeljene po zak-
nih o národni enakopravnosti? Prosimo
pojasnila!

Kakor pa „Mattino“ po eni strani
nerodno zatrjuje svojo „pravico“ do slo-
venskih narodnostij, takó zopet po drugi
strani neokretno zagovarja svoje napade na
avstrijske Slovane. „Mattinovi“ zaščitniki
vidijo namreč med nami tudi take življe, ki
„prezaljubljeno pomežikujejo s sve-
to Rusijo ter z žugajočo móro pansla-
vizma“, a proti takim radikalnim živ-
ljem „Mattino“ se mora seveda boriti na
vse kriplje.

Te izjave so jako pomenljive; one
nam pričajo, da v neklih krogih se nadaljuje
proti nam Slovanom ono denuncijantstvo,
katero je pod Pretisom prebujno puhtelo iz
vseh znanih kotov in krogov. Toda
vedite, da mi Slovani se ne bojimo takih
podlih obrekovanj, le zapomimo si jih, da
bomo znali dobro ločiti svoje prijatelje od
nasprotnikov in še posebno od — hinavcev!
Mi Slovani prav dobro vemo, kakó daleč
smemo „pomežikovati“ z velikansko sorodno
nam severno sosedo; teh mej si gotovo ne
bomo dahi stavljati od ljudi, ki skrivoma
popravajo znaao „Abasso giallo e nero“,
marveč, kakor vselej, takó tudi v bodoče
bomo sami vedeli, kaj je naša dolžnost!

Ako pa „Mattino“ čuti svojo nalogo,
da se z vsemi svojimi (plačanimi!) močmi
bojuje proti panslavističnim življem, ako bi
se taki tudi res nahajali v Avstriji, upra-
šamo prav odločno in svečano: V kako zvezo
dévajo „Mattinovi“ zaščitniki nedolžno
prošnjo slovenskih starišev s panslavizmom
in z Rusijo, da je „Mattino“ moral nabrusiti
vse svoje uma svitile meče proti njej?! —
Ker so torej stariši prosili za ono, kar jim
tiče po postavi, zato „zaljubljeno pomežikujejo
z Rusijo“ in „Mattino“ mora nadržati po
njih?! Ali imá „Mattino“ tudi takih tepcev
med svojimi čitatelji, ki bi se na glas ne
zakrohotali takej pisariji ter verjeli kozlom,
katere jim hoče natvezati? Pomilujemo, ako
je takó! Pomilujemo pa tudi „Mattinove“
zaščitnike, ki se takó nespametno smešijo v
imenovanem listu pred celim svetom, ki
nima kapusovih glav na vratu! Basta!

Ker smo že pri „Mattinu“ omenimo
naj še drugi njegov uvodni članek, proti
slovenskim šolam. Uredništvo je prejelo tu-
di ta dopis od take strani, pred katero
neuma ponižno klobuček; zato ga je spost-
ljivo priobčilo kot uvodni članek na prvem
mestu. Mi smo vsem tem spletkam
na sledu; in reči moramo, da se sami že
nekaj dni čudimo nad neverojetnimi čudeži,
ki so možni pri nas na Primorskem.

Drugi članek se je čudil, da 439 šol-
skih otrok so stariši izkazali pred c. kr.
notarjem. Tej novici članek ne veruje, ker
ne vidi vseh teh otrok kot čebel vreti po
mestnih ulicah. No, c. kr. profesor in nad-
zornik Culot je izkazal nad 700 šolskih
otrok v Gorici, ki šol ne obiskujejo, a ven-
dar se dopisnik še vedno lahko premiče po
ulicah, če tudi so taki otroci res nadležni
in strupeni kot čebele.

Članek ne vidi nikake potrebe, da
bi se v Gorici otvorile nove slovenske
ljudske šole, ker še sedanje so slabo obis-
kovane in ker mnogi slovenski stariši poš-
iljajo otroke v italijanske šole. — Koliko
zlobe v malo vrsticah! Najpoprej treba o-
meniti, da goriško mesto, ki je po posta-
vah vezano skrbeti za šolski pouk, ne vz-
držuje še nikakih slovenskih ljud-
skih šol. Naša zahteva torej se ne glasi takó,
da naj ustanovi nove, ampak sploh prve
slovenske ljudske šole v Gorici. Za deklice
imamo pa le eno res slovensko ljudsko šo-
lo, za dečke nobene; toda še ta šola je za-
sebna, vzdrževana s požrtvovalnostjo slo-
venskih rodoljubov? Ali naj pa vedno pla-
čujemo po eni strani mestne doklade tudi
za šolski pouk, a za svoje šole naj še po-
sebe sami skrbimo? To je protizakonito in
krivično, a tega ne maramo več prenašati!
— Toda še iz te šole nam magistrat podi
deklice, ker jih je preveč. S prihodnjim
šolskim letom niti toliko deklic ne bo mo-
goče sprejeti, kolikor jih je letos; kaj bo
z vsemi ostalimi, ki bi lahko še prišle?!
Potem bo pa „Mattino“ kvasil, da sedanje
slovenske šole so slabo obiskovane! — Še
slabše nego z deklicami godi se nam z
dečki, za katere nimamo nobene ljudske šole,
ker c. kr. vladnica je v prvi vrsti učil-
nica nemškega jezika. Toda oni dečki, ki
morajo iz te šole vsled kateregakoli uzro-
ka izostati, iti morajo v italijanske šole ali
pa ostati brez pouka, kar je eno žalostnejše
od drugega! Da se takim zadregam ognemo,
zahtevamo slovenske ljudske šole v Gorici!

Dalje besediči „Mattinov“ članek, da
stariši so podpisali prošnjo edino zaradi tega,
da bi napravili uslugo nekaterim prvakom
(unicamente per far piacere a certi capori-
oni.) To je sicer jako laskav poklon za
tiste, ki so vodili prirejanje prošnje, ven-
dar ne z a služben: Stariši ali njih namest-
niki so prišli vsi osebno k notarju podpi-
sat prošnjo, ker se zavedajo svoje národ-
nosti in ker zahtevajo za svoje otroke slo-
venske šole. Ako 439 še ni dosti veliko
število, poskrbimo v kratkem času lahko
še par sto novih za šolo godnih otrok! —
Smešna je torej trditev „Mattinovega“ član-
karja, da z ustanovo slovenskih šol bi se
ustreglo le željam par slovenskih kričav-
ne pa zahtevam slovenskega prebivalstva v
goriškem mestu.

Prostor nam ne dopušča, da bi se še
dalje bavili z „Mattinom“. Zaključimo pa
naj svoj članek z neko nespametnostjo, s

katero se je sam prav neusmiljeno lopnil
po zobeh. — Ščuvajoté proti risarski šoli na
Nabrežini, v katero zahaja tudi nekaj Ita-
lijanov, uprašá: „Kje se je kdaj videlo,
da bi bil kak Slovenec siljen hodi-
ti v laško šolo?“ In čudi se, kakó je
mogel deželni zbor goriški dovoliti podporo
nabrežinski šoli! — Zdaj pa uprašamo: Ali
„Mattino“ ne pripoveduje sam, da premnogi
slovenski otroci v Gorici hodijo v laške šole?
Enako je tudi v Trstu! In zakaj? Uz-
rok je čisto naraven: ker slovenskih
ni! A da se odpravi taka nezakonita pri-
moranost, zato zahtevajo stariši za svoje
otroke zadostno število slovenskih šol! —
Uprašamo dalje, ali ni v Gorici obrtna na-
daljevalna šola, v Trstu obrtna šola, enako
v Foljanu in Marjanu, v katere hodi lepo
število tudi slovenskih učencev? In vse te
šole dobivajo tudi deželne podpore, dasi je
učni jezik le italijanski! Pouk v nabrežinski
šoli je pa takó urejen, da se italijanskim
učencem ne godi nikaka krivica, dasi je
veliko njih iz Italije, ki torej pri nas ni-
majo ničesa zahtevati.

Tako, vidite, je pravicoljubje „Matti-
novo“ in njegovih zaščitnikov, na take na-
čine hoté v miru živeti z nami.

Toda mi ne poznamo takega pravico-
ljubja in o takem miru nočemo nič slišati.
Proti takim hinavcem bojevali se bomo do
najskrajnejše skrajnosti! Kdor seje veter,
žel bo vihar! Zaupajoči edino le Bogu in
sebi dosežemo o svojem času vse, po čem-
er zdaj vroče, dasi zaman bije vsako po-
šteno slovensko srce. V tem znamenju zma-
gamo!

Domace in razne novice

Osebnosti. — Začasni učitelj na
goriški vladnici g. Odilo Schaffenhauer ime-
novan je glavnim učiteljem na koperskem
učiteljsku.

— Gosp. Josip Pucich, c. kr. gozdni
nadzornik v Gorici, postal je c. kr. višji
gozdni nadzornik na dosesdanjem mestu. Ta
gospod je znan kot jako vester uradnik v
svojih strokah; posebno veliko zaslug si
pridobiva kot duša c. kr. komisije za po-
gozdovanje Krasa. Čast komur čast!

Drobne novice. — Tombola na praznik
sv. Petra in Pavla v Gorici dala je 1006
gld. 26 kr. čistega dobička. — Za pogorelce na
Ravnem pri Drežnici došlo je tolminskemu
glavarstvu 228 gld. 24 kr. — Na goriškem
gradu padel je v ponedeljek z drugega nad-
stropja neki vojak tukajšnjega lovskega ba-
talijona ter se ubil. — Na goriškem pokopa-
lišču se bo popravljala mrtvašnica; delo je
preračunano na gld. 911'48 in se oddá po-
tom dražbe 11. t. m. od 10. do 12. ure. —
„Corriere“ in „Eco“ sta se zadnji čas složno
zagnala v zastave, katere naši okoličani raz-
obešajo o posebnih slavnostih na cerkvenih
zvonikih. — Vipavska železnica vzbujá neki
v visokih merodajnih krogih vedno več po-
zornosti, ker okraja daljavo notranjih av-
strijskih dežel z italijansko mejo za celih
69 kilometrov. — V Tržaški okolici pri sv.
Alojziju so našli umorjeno 21-letno služkinjo
Urško Pipan iz Tomaja; desno stegno je imela
prestreljeno, na tilniku pa je bila ubodena z
nožem — Tržaško deželno sodišče je obsidi-
lo na 3 tedne ostrege zapora odvetnika dr.
Sandina in posestnika And. Mavriča iz
Kopra, ker sta podkupila nekega kmeta,
da je v Kržanti pod tujim imenom volil
laške kandidate. Kmet sam je pa bil obso-
jen na 14 dni. Radovedni smo, ali „Corr.“
objavi to novico. — Pod Kontovelom
pri Trstu utonil je v morju 23-leten vojak
Florijan Volk. — Samo nemške pečate imajo
županije Trnovo pri Kobaridu, Srpencia in
Log. Tako se nam poroča. Proč z njimi! —
— Zivotopis A. Pavšev morali smo
odložiti za prihodnjo številko.

— V Bolcu se otvoril v nedeljo 10. t. m.
novo kopališče, katero je priredil g. Ant.
Štravštil. — V Tolminu je razpisana služba
sodnijskega sluga s plačo 350 gld. — Na
Kammem je bila 2. t. m. posvečena cerkev;
poleg prevz. knezoadškofa je bilo 16 du-
hovnikov. Za petje pri posvečevanju so skr-
beli znani pevci č. g. Kurinčič, Čargo in
Sedej; pri maši so peli tolminski pevci. —
Velike vojaške vaje bodo v avgustu pri Po-
stojni. 11. avg. se zberó domobranci v Go-
rici, 12. pa odpotujejo; v vsem skupaj pride
11 domobrantskih bataljonov s Primorskega,
in Štajerskega; 28. avg. pridejo še drugi
peši, v vsem skupaj bo 7000 mož. — „Cor-
riere“ zopet laže o prošnji slov. starišev.
Drzne se celó lagati, da je čital v „Novi
Soči“ o slabem obisku Slogine šole. Odgovor
dobi drugod. — Vsprejemni izpiti na tu-
kajšnji gimnaziji bodo prihodnji ponedel-
jek intorek.

Članek proti Mattinu“ je bil stavljen
že za zadnjo številko.

Z „Mattinovi“ članki in dopisniki
bavil se je tudi dr. Lueger v državnem zboru.
Dejal je, da one dopise je pisal: „c. kr.
policijski komisar, kateri hujska proti
Slovcem in jim odreka vsakoršno pravico
do ljudskih šol.“

Šolsko leto v Slogini dekliški triraz-
rednici končá v četrtek 14. t. m. s sv. ma-
šo ob 7 1/2 in s konečletno skušnjo od 8.
do poldne. Prijatelji in dobrotniki naše šolske

mladine se vabijo k tej skušnji, da se osebno prepričajo o dobrem sadu, kateri donša njih požrtvovalno rodoljubje.

Otroški vrtec v Podgori konča svoje šolsko leto v sredo 13. t. m. ob 9. uri predpolne z malo konecletno skušnjo. Posebna vabila se ne bodo razposiljala. Vabljeni so k skušnji stariši in drugi prijatelji naše njezne mladine, da se prepričajo o lepih uspehih, katere dosega že v svoji rosnosti mladosti. — Klančič, župan.

Otroški vrtec v Pevni konča šolsko leto v petek 15. t. m. ob 10. uri predpolne z malo konecletno skušnjo. Vabljeni so vsi prijatelji in dobrotniki. Vodstvo.

Goriška realka končala je danes svoje šolsko leto.

Radodarni doneski. — Za „Slogine“ učne zavode prejelo je naše uredništvo v juniju 156 gld. 15 kr.; v prvi polovici l. 1892. pa je prejelo v vsem skupaj 984 gld. 27 kr. To je najlepši dokaz o veliki narodni požrtvovalnosti naših čitateljev. Slava jim!

Zadnje dni došli so naslednji darovi: Namesto tombole v Gorici 1 gld. 18 kr. — Eliza Drolle v G. 1 gld., ker se ni udeležila laške ljudske veselice na praznik sv. P. in P. — Franc Kofol, vikarij v Kalu, 2 gld. — Fr. Čargo nabral v Tolminu 2 gld. — Ivan Dugulin, župnik v Ajdovščini, cirilometodijski dar 3 gld. — K. Fr. v G. 40 kr. — Ant. Koren, Kavčič Jos., Rožanc Sim. v G. po 1 gld. — Josip Ivančič v G. 5 gld. — J. L. v M. 1 gld.

— Udeleženci krajne učiteljske konferencije na Goreh jempolju pri Kanalu so zložili 10. gld. kot cirilometodijski dar.

Gosp. dr. Lisjak v Gorici podaril je 45 Lebanovih „Iskrice“ za konecletni darček pridnim učencem Slogine šole.

Bog živi prijatelje naše mladine, kateri tako lepó kažejo svoje prepričanje o resnici, da: čegar je mladina, tega je prihodnost. Rojaki, ne pozabite nas tudi v prihodnje! Bojujmo se nekoliko let vstrajno in požrtvovalno in zmaga bo naša na celem črti!

Zrelostni izpiti na c. kr. gimnaziji v Gorici so dovršeni. Gospod ravnatelj H. Gross je bil takó prijazen, da nam je poslal o uspehu naslednje poročilo:

„Podpisano c. kr. gimnazijsko voditeljstvo dovoljuje si sporočiti slavnemu uredništvu ob izidu letošnje zrelostne preskušnje, ki se je vršila dne 1. 2. 3. in 4. julija. Izmej 21 kandidatov dobili so zrelost z odliko trije: Blason Josip, Čubelj Alojzij in Sulzer Lothar, navadno zrelost dvanajst: Bresnig Adolf, Calligaris Josip, pl. Fornasari Rihard, Maghet Karol, Martinz Henrik, Meizlik Ivan, Seitz Eduard, Silvestri Ivan, Ula Oskar, Terkuč Ferdinand, Günther Gustav in Tusar Fran, trem je dovoljeno ponavljati preskušnjo iz jednega predmeta po dveh mesecih a trije so padli na jedno leto.“

„Goriška trgovska in obrtniška zadruga.“ — Pripravljali odbor za novo društvo, kateremu je dalo temelj posvetovanje na dan sv. Petra in Pavla pri Dreherju, odločil se je po treznem premišljevanju za naslov „Goriški trgovska in obrtniška zadruga.“ Predsednikom začasnemu odboru izvoljen je bil A. Gabršček, tajnikom M. Fabijan, blaginikom Ivan Druša, trgovca na Travniku. — Prva seja v nedeljo bila je prav živahna in zanimiva; vsi odborniki in tudi nekateri poslušalci so se pridno udeleževali razprave o tej prevažni nameri, ki je velikanskega pomena za nas Slovence na Goriškem. O tem bomo pezneje kdaj obširneje razpravljali.

Prosimo svoje čitatelje na deželi, da bi širili to misel med našim ljudstvom, ker reč bo velikanskega pomena za naš narodni in gospodarski blagor, ako se je lotimo z združenimi močmi. Naši nasprotniki nam oznanjajo boj na življenje in smrt — sprejmemo ga in izbojujmo do konca. Nikogar nesmemo pogrešati v bojnih vrstah naših! Časi so resni: Na delo torej!

„Il Rinnovamento“ izhaja odslej v obliki „Nove Soče“ vsak tork opoldne in stane 5 gld. na leto. List je vreden podpore od slovenske strani. Kdor ne zaupa na vstrajnost tega prekornistnega podjetja, naročuje naj se od četrtletja do četrtletja. Kdor čita italijanski, zlasti pa društva, kjer se čitajo tudi italijanski listi, naroče naj si tudi „Rinnovamento“, ki izborno zagovarja naše pravne zahteve. Odslej bo imel tudi poseben večji oddelek za tržaške razmere.

V tork je izšla prva številka v novi obliki z eno prilogo, v kateri je ponatisnjena večina važnejših člankov iz prejšnje številke, katera je bila dvakrat zaporedoma zaplenjena.

Članek „Gorizia e le scuole popolari slovene Gorica in slovenske ljudske šole“, ki je bil naperjen proti „Mattinu“ in ki je bil predzadnji zaplenjen, izšel je v tej številki lepó oskubljen, a vendar še vedno dobro zasoljen.

Dalje nahajamo v tej številki več člankov, ki zagovarjajo naše koristi. Članek „La politica austriaca verso gli Slavi-Avstrijska politika proti Slovanom“ je izboren, enako „Le pretese concessioni degli Sloveni“ iz puljskega „Diritto Croato.“ Članek „Židovsko-italijanski irredentizem v Trstu, Istri in Dalmaciji“ je vreden, da bi si ga neki krogi dobro zapisali za uho. — V

članku „Per le scuole slovene a Gorizia-Za slovenske šole v G.“ pa obširno utemeljuje potrebno slov. ljudskih šol v G. in nasvetuje, naj se opusti otroška zabavišča, katera vzdržuje mesto, ako mesto nima denarjev za nove šole, kajti šole mora vzdrževati, zabavišč pa ne. — Že iz tega, kar smo povedali, je razvidno, kakó dobro ta list zagovarja naše koristi. Glejmo, da se tak list ohrani!

Dopolnilne mestne volitve v Gorici začele so na dan sv. Cirila in Metoda, končajo pa na dan sv. Mohorja 12. t. m. Ta okolnost je „Corriere“ o svojem času zbudila kot nekako slabo znamenje za svojo stranko. Toda brez uizroka, ker med nami Slovenci je bilo sklenjeno že takrat, da se ne udeležimo letošnjih volitev. Po skušnjah, s katerimi so nas obogateli lani naši „katoliki“ in neki drugi merodajni krogi, prišli smo do prepričanja, da Slovenci smo nekim krogom le za „bav-bav“ proti skrajnim italijanskim življenjem, da nas radi rabijo le za orodje proti njim, da bi pa nas prav neradi videli pri večji moči in veljavi nego doslej. Zató smo sklenili odslej samostojno postopati ter vezati se, ako bi se ponudila kdaj kaka prilika, le pod takimi pogoji, ki bi bili za nas na vsako stran častni, a ne kar slepo tje v dan na piškavo dobro besedo in obljubo. Patti chiari amici cari! — Za kako leto bomo Slovenci v 3. razredu popolni gospodarji in takrat bomo govorili vse drugačno besedo nego so neki krogi bili doslej navajeni. Mi se resno pripravljamo na take čase, saj na to meri vsak naš korak v goriškem mestu. — Za letos smo spoznali kot najumestnejše, da se volitev ne udeležimo.

V italijanskem taborju vladala je velika zmedenost. Od ene strani se je pričakovalo, da tudi Slovenci po dosedanjem načinu posežemo v volilno borbo; med radikalnimi življi pa je vladala po eni strani bojazen od strani Slovencev, po drugi pa nezadovoljnost z dosedanji starišinami. Zaradi tega sta se ustvarile dve stranki med njimi. Toda v javnost ni prišlo nič izza volilnih kulis; časopisi niso pred volitvami skoro nič pisali. Volitev v 3. razredu pa se je vršila docela mirno, ker prišlo je med onimi, ki so se za reč zanimali, do sporazumljenja. Udeležilo se je le 226 volilcev, ki so izvolili naslednje gospode: zdravnik dr. Ernesta Fratnika, trgovca Antona Orzana, Ivana Pitterija, Antona Villata in Salvatera Fioravante; zadnji je dobil 206 glasov.

Slovenske šole v Gorici in Trstu. — Kdo bi si bil mogel misliti, da bo prva seja tržaške komisije uspešnejša nego pri nas v Gorici? V Trstu se je seja vršila dostojno in stvarno, dočim je v Gorici prevladala strast in očitna mržnja do slovenskih someščanov; v Trstu se je spisal in podpisal zapisnik, v katerem je bila obljubljena slovenska ljudska šola na Reini pri sv. Jakobu, v Gorici pa se je komisija razšla od prve seja, ne da bi se bilo kaj sklenilo. In vendar so goriške razmere mnogo ugodnejše za Slovence od tržaških! No, to nas ne plaši, ker vemo, da Slovenci v Gorici dosežemo prej ali slej vse, kar nam tiče!

V tržaški komisiji uprašal je predsednik zastopnika slovenskih starišev, ali bi ne bilo prava, ko bi se v šoli poučevala tudi laščina po dve uri na teden. Zastopnik temu sicer ni ugovarjal, le proti temu je bil, da bi se laščina uvéla kot obvezen predmet, kateremu bi se morali vsi šolarji učiti. Prav je takó!

V Gorici nam pa niti neobveznega pouka laščine ni potreba, ker pri nas se stokrat lože izhaja brez laščine nego brez slovensčine. V našem mestu ni treba izpregovoriti ne ene laške besede, ker vsak Goričan, ki prihaja v dotiko z ljudstvom, zna toliko slovenski, da nas dobro razume in da nam v slovensčini pové svoje misli. Za širšo rabo italijansčine pa tudi ni. — To so uzroki, ki zavračajo tudi neobvezno laščino v naših šolah v Gorici; zató se tudi na ljudski šoli v katastralni občini Gajševica (katero vzdržuje goriško mesto) italijansčine ne poučuje, pač pa nemščina kot neobvezen predmet, ker nemščina, dasi pri nas ni deželni jezik, ima v Avstriji veliko več veljave in praktične vrednosti za posamične državljane nego italijansčina. To vrednost so spoznali tudi naši mestni očete, ker so uvéli nemščino v vse mestne ljudske šole. Ako bi se imel torej v prihodnjih slov. šolah učiti kot neobvezen predmet še kak drug jezik, mora to biti nemščina ne pa italijansčina.

Ljubljanske zabavljice. — V „Narodni Tiskarni“ tiska in izdaja se „saljiv“ list „Pavliha“; ako smo prav poučeni, piše se v uredništvu „Slov. Naroda“. Zadnji čas je začel ta listič zadirati svoje zobke tudi v „Novo Sočo“ in se posebe v njenega urednika; zakaj ni težko uginiti. Ker vemo, da je „Pavliha“ pri nas na Goriškem jako redek (in bo vedno bolj redek, ker je res škoda 4 gld. za tako duševno blagó, kakoršno prinaša), ponatisnemo naj kar doslovno njegovi dosedanji zabavljici.

„Gorica: Pri nas se javno govori, da živi „Nova Soča“ zgolj in jedino ob naročnini rodoljubnih Slovencev. Vse druge verzije so zlobne izmišljotine. Gospod Andrej Gabršček naj si je korepitorja, tu-

kajšnjega petošolca, da ponovi zaprašeno svojo modrost. Vlada mu je ponudila odlično mesto v „pressbureau“, a vrli narodnjak je to ponudbo odklonil.“

Gorica: Gabršček pride vendar na katoliški shod in sicer zató, ker se mu je obljubilo, da bode odslej dobival „Slovenca“ v zameno za „Novo Sočo“.

Vemo, da bi se naši čitatelji jezili, ako bi se mi toliko ponižali, da bi priiskovali, koliko hudobije se nahaja v Pavlihovih „dovtipih“. Gospodom v „Narodni Tiskarni“ pa kličemo: Le takó naprej! S tem pokazete, da v zadnjem času se niste ničesa naučili, pa tudi ničesa niste pozabili..... Nas to ne moti!

Kakor se pa malo menimo za slabe dovtipje iz „Narodne Tiskarne“, takó malo nas vznemirjajo najnovjše Čerinjade iz „Katoliške Tiskarne“. Ti uboga „Nova Soča“: v obeh si enako priljubljena! Kakó neki je mogoče, da te v obeh tiskarnah enako „radi imajo“ toda ob enem in istem času z naravnost nasprotnih stališč?! — Vsakemu poveš, kar mu tiče, evo tvoj greh!

„Slovenec“ je objavil par neslanih dopisov z Goriškega o tistem groznem liberalizmu „Nove Soče“. Stara pesem, katero pri nas že vrabci čivkajo; zató pa je ta „bav-bav“ zgubil pri nas na Goriškem že slednjo trholico resnosti in veljavi bi mogel k večjemu le kot dovtip v kakem šaljivem „Slovenčevem“ trabantu. Ako je „Nova Soča“ doslej „liberalna“, onda zapomnite si to vsi, katerim tiče: „Nova Soča“ ostane do poslednjega svojega diha zvesta takemu „liberalizmu“.

Čerinjade v „Slovenca“ so torej naše goriške priprave za I. slovenski katoliški shod v Ljubljani? No, nič novega: one so očiten izraz dosedanjih spletkarstev ljudij, katerim je v politični grob posvetila nova zvezda boljših nad prav v — nameravanem katoliškem shodu, kateri naj bi jih zopet vrgel na površje, da bi pokazali svojo moč nad onimi, ki jim stoji na potu. Take namene goje mnogi naši znanci, ki imajo v rokah priprave za katoliški shod pri nas na Goriškem. Zaradi tega bi radi opozorili osnovalni odbor v Ljubljani, naj poštevta vse te okolščine, kajti žalostno in dobre stvari v kvar bi bilo, ako bi šel takim nakanam na lmanice. Računiti je treba z dejansko resnico, da naše ljudstvo na Goriškem je v svoji veliki večini takó daleč napredovalo, da se ne dajo zbijati z njim prazne šale, če tudi pod lepo krinko.

Katoliški shod v Ljubljani. — Prejeli smo naslednji dopis: „Gospod urednik! Podpisanih 11 goriških Slovencev, ki tudi nameravamo udeležiti se katoliškega shoda, se popolnoma ujemamo z Vašimi opombami v zadnji številki in prosimo slavni pripravljalni odbor: 1. da do konca t. m. objavi resolucije, katere namerava predlagati shodu v potrjenje, kajti reč je takó važna, da je treba o njej mnogo in trezno premišljevat, ne pa sklepati kar tje v dan po željah ljubljanskih pripravljalcev, katerim vse zadeve in vsa uprašanja vendar ne morejo biti vsestransko popolnoma znana. Resolucije so obširne in neizmerno obsežne, takó da so opombe zadnje „Nove Soče“ popolnoma opravičene. Prav zató je treba, da o njih premišljujemo še predno gremo v Ljubljano, in da o njih izrekó svoje nazore vsi slovenski časopisi. — 2. Dalje prosimo zagotovila, kakor je dejala zadnja „N. S.“, da bo pri shodu vsakomur beseda prosta, ker nikakor ne maramo iti v Ljubljano, da bi kar kakor na povelje glasovali za vse, kar se nam bo predlagalo. Vabilo na ta shod nam je ugajalo, ker kazalo je resno voljo, da se želi uzajemnost in sloga med Slovence. Da pa se to doseže, treba je jasnosti, treba prizanesljivosti, treba medsebojnega spoštovanja in ozira.“ — Slede podpisi.

„Podružnica sv. Cirila in Metoda“ za okraj Komen“ slavila bo v nedeljo 10. julija praznik slovenskih blagovestnikov. A. Ob deseti uri dopoldne slovenska sv. maša v župnijski cerkvi B. Ob 4. uri pop. občni zbor v občinski pisarni, h kateremu se ujudno vabijo in prosijo vsi podružnični udje. C. Ob 6. uri zvečer bo veselica na dvorišču gospé Viktorije Baudelj s sledečim sporedom: 1. „Domovini“, mešan zbor, vgl. F. S. Vilhar. 2. Pozdrav 3. „Oj z Bogom ti planinski svet“, šesterospev, vgl. Volarič. 4. Slavnostni govor. 5. „Sv. Cirilu in Metodu“, mešani zbor. 6. Deklamacija. 7. „Slovenca dom“, mešani zbor, vgl. Volarič. 8. „Večerna“, mešani zbor, vgl. F. S. Vilhar. 9. Šaljivo srečanje. Za tem prosta zabava. Vstopnina za ude 10 kr., za neude pa 20 kr. K obilni udeležbi vabi odbor.

Banka „Slavija“ je izplačala prejšnji mesec — kakor je razvidno iz „javne“ zahvale“ v „Naši Slogi“ — dedičem pok. Sim. Matejčiča, bivšega župnika v Starem Pazinu, zavarovano svoto 1000 gld.; pokojnik se je zavaroval začetkom letošnjega leta in je plačal le prvi mesečni obroki. — Iz tega je pač jasno razvidna velika korist zavarovanja. Kdor ima rodbrno, naj se torej zavaruje, kajti zavarovanje življenja je v sedanjih nevarnih in negotovih časih postalo najboljši način varčevanja. Kakor kaže zavarovanjska statistika, se takó previdno varčevanje za vse mogoče slučaje čedalje bolj širi in vse sloje člo-

veštva in je dandanes mogočen činitelj narodnega gospodarstva.

Iz Prvačine nam poročajo o žalostnem dogodku, ki se je vršil na praznik sv. Petra in Pavla na sosednjem Vogerskem. Oni večer slo je več fantov iz Prvačine na Vogersko „vasovat“; v neki hiši naleteli so na več domačih fantov. Unel se je preprij in naposled pretep, pri katerem so peli svojo žalostno pesem koli in nožiči; več vogerskih fantov je hudo porezanih in pobitih. Tudi gospodar in gospodinja, ki sta hotela miriti, sta poškodovana. Zdaj ima vso reč državni pravdnik v rokah; ni dvoma, da krivce doleti ostra kazen. — Kdaj vendar bo konec takim in enakim prežalostnim prizorom v naši okolici? Slovenec je navadno miroljuben; zató nam taki dogodki ne delajo časti pred svetom. Vsak razumnik naj deluje z vsemi močmi na to, da se odpravijo taki pretepi med našimi fanti.

Z Nabrežine smo prejeli z dne 5. t. m. naslednji dopis: Ves slovenski svet praznuje danes god sv. Cirila in Metoda. Tudi naša občina ni v tem zaostala. V proslavo gorel je sinoči velikanski kres in bengalični ognji na Brščicah, na obalih judranskega morja, tako da je lahko oni gospod „Matino“ tam doli v Trstu videl in se prepričal, da Nabrežinci smo Slovence in da cela občina je slovenska.

Zahvaliti pa moramo vse one občinarje, ki so na katerikoli način pripomogli, da se je ta predvečer naših slovenskih apostolov tako lepo praznoval; posebno pa moramo zahvaliti gosp. I. Č., ki se je trudil z nabiranjem darov*, in gosp. pevcem, katerih glasne pesmi so se razlegale daleč tja po suhem in mokrem ter tako oznanjale, da tukaj bivajo zavedni Slovenci.

In res, s tem činom pokazali so Nabrežinci javno, da so zavedni Slovenci in ne Italijani, kakor upijeta gospod Matino in gospa Karijola v Gorici.

Zavednost pa je mogoče ohraniti le z dobrim izobraževanjem ljudstva; zato je neobhodno potrebno, da se pri nas nemudoma ustanovi dvorazredna šola. Otrok je več ko zadostno število. Že sedaj jih pohaja v enorazrednico čez 150. Torej oni gospodje, katerim je izročeno naše šolstvo, naj skrbé, da se že s prihodnjim šolskim letom odpre drugi razred in tako pripomaga k večji in temeljitejši izobrazbi naših otrok.

*) Kakor sem pozvedel, nabralo se je čez 15 gl. gotovine za kres in Cirilov dar.

V Kopru so prestali te dni zrelostni izpit naslednji slovenski učiteljski kandidati: Burdijan Ivan iz Trsta, Daneu Ivan z Opčin, Kogoj Peter iz Tolmina, Kotnik Fr. iz Dekan, Macarol Ant. iz Tomaja, Orel Fr. iz Kopra, Raybar Jos. iz Dutovelj, Sattler Andr. iz Cerčna, Starec Ferd. iz Barokovelj in Sone Alojzij iz Tomaja.

O tem učiteljsku prešli smo že več poročil, katerih nismo priobčili. Posebno ostro bičal se je zgodovinski pouk pod suplentom H. D.

Smešno uprašanje. — „Corriere“ pripoveduje, da okrožni sodišči v Trstu in Rovinju izdajajo rozsodbe o zaplembah slovenskih časnikov v italijanskem jeziku, v katerem se tudi priobnejo v uradnem „Osservatoru.“ dočim okrožno sodišče dela vse to v slovensčini. Zakaj? — upraša kratko. No, uprašati je lahko, toda oni, katerim uprašanje tiče, se zanj ne zmenijo, ker je res že preabotno. „Corr.“ bi vendar moral vedeti, da živimo v ustavnih državah, kjer ima vsakdo pravico zahtevati, da se do njega v njegovem jeziku. Mi smo to odločno zahtevali in ustreglo se nam je. Takó naj stori vsak Slovenec, ki ima kaj opravila s sodišči, pa bo ustrezno načelu o narodni enakopravnosti. Žalostno je sicer, da moramo še le zahtevati, kar nam tiče, a razmere so take in po njih moramo uravnati svoje delovanje. — „Corriere“ bi rad dosegel, da bi 150.000 Slovencev na Goriškem ne imelo niti toliko veljave, da bi bili sojeni v domačem, umljivem jeziku. Dokažimo mu, da se take želje nikdar več ne bodo mogle uresničiti!

Gestreifte und karrierte Seidenstoffe, Louise — Foulards — Taffetas — Merveillex etc. v. 45 kr. bis fl. 3.85 per Meter versendet roben- und stückweise porto- und zollfrei die **Seiden-Fabrik G. Henneberg** (K. u. K. Hofliefer.), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. (10)

H I Š A
v ulici Formica št. 28 v Gorici
se prodá.
Natančneje se poizve pri uredništvu „Nove Soče“

SLUŽBA
potovalnega zastopnika se takoj dobi pri **G. Likarju**, trgovcu in vrhovnem zastopniku banke „Slavija“ v Gorici.

ZOBOZDRAVNIK

R. KOLL

z Dunaja

nstanovil se je v Gorici, posluje, izvršuje operacije in sprejema naročila na vsakoršno delo v umetniem zobovju (amerikanski sistem) vsak dan od 9. do 12. in od 2. do 6. popoldne pri dr. Pittamitz-u v ulici Dante (na desni strani ljudskega vrta).

Za ubožce: operacije brezplačno.

Rokodelsko podporno društvo

v Lokovcu pri Ajdovščini naznanja, da priredi v nedeljo 17. t. m. na dvorišču gosp. Fr. Rebka

VELIK PLES

v korist društveni blagajnici. K obilni udeležbi uljudno vabi — odbor.

ODVETNIK

dr. Adolf Gollob

se je preselil in ima svojo pisarnico odslej v Glediški ulici (Via del Teatro) št. 4 v prvem nadstropju.

Službe išče

32-leten mož, oženjen, najlepšega zadržanja, neomadeževanega poštenja, slovensčini in nemščini vešč v govorn in pisavi; vešč v računstvu in knjigovodstvu. Želi primerne službe na Slovenskem, bodisi v pisarni, bodisi kakoršnega koli nadzorništvu pri skladiščih ali drugih delih. — Natančneje se izve pri uredništvu tega lista.

NAZNANILO

Ker boče po mojem pokojnem soprogu **Petru Potočniku** njegov brat **Feliks** nadaljeval v Gorici dosedanje obrt kot izdelovalec in popravilalec orgel, harmonijev ter ubiralec glasovirjev, priporočam ga sl. občinstvu pravo, ker je priden in dober mojster v svoji stroki.

Eliza Potočnik udova.

Razprodaja

finega in navadnega steklenega in porcelanastega blaga pod tovarniškimi cenami v Gorici na Travniku št. 8. **F. Weidlich.**

Ausverkauf

in feinem und ordinärem Glas und Porzellan unter den Fabrikspreisen am grossen Platze N. 8. **F. Weidlich.**

Kopaljšče in vodozdravilnica

v Kamniku na Kranjskem

(Postaja lokalne železnice Ljubljana - Kamnik)

Zdravljenje po načinu župnika KNEIPPA

pod vodstvom specialnega zdravnika, ki ima spričevalo sposobnosti od v. č. gosp. župnika Kneippa, pri katerem je dlje časa praktical in je potem skozi 2 leti vodil jako obiskano zdravilišče po Kneippovem sistemu, kjer je najboljšo vspehe dosegel, kar kažejo mnoga zahvalna spričala.

O zavodu in stanovanjih daje potrebna dotična pojasnila

Vodstvo zdravilišča.

Sargovo zdravniški preiskano

zobno čistilo

KALODONT

Na prodaj pri lekarjih in dišavniciarjih

Cognac - Quint - Extract.

To priznana posebnost priporočam za hipno izdelovanje izbornega in zdravnega konjaka, katerega ni razločevati od pravega francoskega konjaka.

Cena za 1 kilo (ki zadolga za 100 litrov konjaka) 10 gld. Navodna prilaga brezplačno. Za najboljši uspeh in zdrav izdelek jamčim

Špirit se prihrani

s mojo neprokosljivo pokrepilno esenco za žganjine; ona daje prijeten prijeten rožek okusa in se dobiva le pri meni. Cena 3 gld. 50 kr. Mto (za 800-1000-Litrov) v navodnom vrod.

Razna teh posebnostij priporočam vso esenco za izdelovanje žuma, silovke, zelenjinskih grenčič in vseh izbornih likerjev, špiritov, kisa in vina. Kisa neprokosljivo izbornosti. Navodi se prilaga brezplačno.

Ceniki poštnine prosto

Za zdrave izdelke se jamči.

Karol Filip Pollak

Essenz-Specialitäten-Fabrik in Prag. — (Dobri zastopniki se iščejo.)

Naravne mineralne vode iz raznih studencev.

Kemični, farmacevtski in drogerijski izdelki najbolj čislane domače in tuje zdravilske posebnosti.

Ribje olje, naravno in izvrstno, prijetnega okusa in kemično čisto.

Ribje olje z železom ali železnim jodom. Najčistejše žveplenokislo apno c. kr. kmetijske šole v Gorici za vinarsko rabo.

Zdravila za živino: konjski cvet, konjski prašek, govejji prašek. Homeopatična zdravila.

prodaja

novonstanovljena lekarna

Braunitzer v Rabatišču št. 16.

v najemu

Alojzija Glinbich-a

Uzorci na vse kraje poštnine prosto

Priznana najboljša moderna

SUKNA,

pristna, trdna in cene vredna, za obleke in vsak namen, razpošilja proti povzetju zasebnikom in krojačem za spomladansko in poletno rabo založnica c. kr. priv. tovarnic sukna in volnenega blaga

Moriz Schwarz

Zwitau (Mähren).

Vsa sukna za uniforme, vojaška sukna in obšitki, lodni proti dežju in tovska sukna. Črni perzians in doskins za salonska oblačila; telovniki iz piketa in svile. Sukna za livreje in biljarde. Ostanke prodajajo se po ceni, toda od teh se uzorci ne pošiljajo.

Gospodom krojačem pošiljam nefrank. na posodo prav lepe knjige z uzorci.

Častna diploma 1891. Zlata svetinja v Zagrebu

in Temešvaru

KWIZDOV

restitutivni fluid

na vo pralcaza konje. Cena steklenici gl. 1.40

Že 30 let se rabi v dvornih in večjih konjarnah vojaških in civilnih za okrepčevanje pred, a k pokrepčenju po težkih delih, pri izpahnjeh, omtvenju žil itd. usposobi konje k izvrstnim službam v upregi.

Paziti je na gornjo varstveno znamko ter zahtevati izrecno:

KWIZDOV RESTITUCIJSKI FLUID.

Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

Glavna zaloga

Franz Joh. Kwizda

k. u. k. österr. u. kön. rumän. Hoflieferant, Kreisapotheker Korneuburg b. Wien.

Generalni zastop banke

„Slavije“

v LJUBLJANI

naznanja, da je od 1. dne julija t. l. nadalje prevzel

vrhni zastop banke

„SLAVIJE“

v Gorici,

gospod Gašpar Likar, trgovec v Semeniškej ulici št. 10

Varstvo

proti

živinski kugi, pvečemu ognju pri prešičih, muham v hlevih, mrčesom vseh vrst, gnjilobi in odrevenenju lesu, hišnim in zidnim gobam, vlažnim zidovom, itd. itd.

daje jedino le priznani najboljši Barthel-ov izvorni

carbolineum

ob enem najboljši in najcenejši orehovo-rjavo mazilo za lesene reči in zgradbe, katerim da 34 krat večjo terpežnost.

5 kg. po pošti gld. 1.50 100 kg. gld. 16.- na Dunaju.

Strošek majhen — korist 1000kratna.

MIHAEL BARTHEL & Co.

Wien X. Keplerg. 20/30 (nstanov. 1781.) Zaloga v Gorici pri Antonu Mazzoli-ju

Razgled, ki vse natančneje pové, brezplačno.

Izdajatelj in odgovorni urednik And. Gabršček. — Tiska A. M. Obizzi v Gorici.

Slavnemu občinstvu

se priporočajo naslednji goriški trgovci, obrtniki, rokodelci in drugi:

Jernej Kopač na Solkanski cesti 9. izdeluje vsakovrstne vošene sveče Vseh vrst modno poevio V Gorici prodaja te sveče trgovec A. Urbančič v Gosposki ulici. — Prodaja jih tudi Karolina Rlesner v Nnnski ulici, ki izdeluje in prodaja tudi mrtvaške vence, cvetlice in druge podobne reči.

Anton Urbančič trgovec poleg Orzana v Gosposki ulici prodaja raznovrstno drobno in manufakturno blago, sukno in drugo blago za možke in ženske obleke ter Kopačeve sveče.

Ivan Druha na Travniku ima bogato zalogo vsakovrstnega USNJA ter raznega orodja in potrebščin za čevljarje Prodaja na drobno in na debelo.

Ivan Reja krčmar „Alja Colomba“ za veliko vojašnico na desnem voglu v ulico Morelli, toči domača vina, in ima DOMAČO KUHNJO Cene prav zmjerne

Anton Jerkič fotograf v Gorici v ulici sr. Klare.

Blaž Bitežnik KAMNOSEK v Vrtni ulici št. 24, na dvorišču nasproti pošte, ima vedno v zalogi nagrobne spominke, izdeluje oltarje, kipe, prižnice, vodotoke, itd. po svojih izvirnih načrtih

Ivan Howanski čevljar v Gosposki ulici med Orzonom in Urbančičem.

Ivan Kavčič veletržec na Kormu ima zalogo STEINFELDSKE PIVE. v sodčih in steklenicah ter žita, moke in otrobij.

G. Likar v Gorici Semeniška ulica št. 10, PRODAJA mašne in šolske knjige in sv. podoče, tiskovine za župnije in duhovnije iz Hilarijanske tiskarne, papir za uradno in zasebno rabo in raznovrstne pisarske in šolske potrebščine po mogoče nizkih cenah.

Staroznano gostilnico „pri Lizi“ v Kapučinski ulici (Rabatišče) št. 2 ima zdaj v najemu **Franz Bizjak**, ki toči izborna in naravna vina, ima dobro domačo kuhinjo ter sobe za prenočišča. Cene so zmjerne. — Tukaj je shajališče Slovencev iz spodnje Vipavske doline.

Ivan Bajt krojač v Nnski ulici št. 14, v hiši Hilarijanske tiskarne.

Ivan Cijan krojač v Nnski ulici št. 13 se priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi.

Ivan Čotar krojač v Rabatišču (Rabatta) št. 17 priporoča se svojim rojakom za blagohotno podporo z naročili kakoršnega koli dela v krojaštvu

Tiskarna Ant. M. Obizzi-ja priporoča se slov. občinstvu za vsakovrstna dela, ki spadajo v tiskarsko stroko. V zalogi ima vedno vse tiskovine za duhovske, županske in druge urade. — Cene zmjerne. — Ceniki vsakemu na razpolago.

Anton Fon v Semeniški ulici ima prodajalnico vsakovrstnih klobukov in kap ter **gostilnico.** Toči vedno dobra in naravna vina.

Anton Kustrin v hiši dr. Lisjaka v Gosposki ulici št. 23, ima prodajalnico za kavo, sladkor, moko, olje, riž in vsakovrstne jestvine na drobno in na debelo. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Franz Jakil na sredi Raštelja št. 9 ima ZALOŽNICO USNJA, katero prodaja na drobno in na debelo.

Jožef Novič krojač v ulici sv. Antona št. 1.

Anton Koren trgovec poleg gostilne „pri zlatem levu“ (al leon d'oro) v Gosposki ulici, prodaja razno lončarsko porcelanasto in stekleno blago, reže in vklada šipe v okna, reže in napravlja okvirje za zrcala in podobne.

Martin Poveraj civilni in vojaški krojač v Gorici, priporoča svojo veliko zalogo blaga za vsak stan, kakor tudi gotovih oblek. Dalje: srajce, spodnje hlače, zavratnice, civilne, vojaške in uradniške ovratnike, sablje z vso opravo, zlate in srebrne zvezde, skratka: vse, kar je potrebno za gospodlo vsakega stanu. Obleke po naročilih izdeluje točno in po zmernih cenah.

Ivan Dekleva veletržec z vinom v Gorici ima v svojih zaloznicah vedno na izbiro vsakovrstna domača vina bela in črna istrijska ter bela dalmatinska. Pisarnica se nahaja v Magistratni ulici. — Prodaja na debelo

Peter Drašček v Stolni ulici (via Duomo) št. 2 ima bogato založeno PRODAJALNICO kolonijalnega in jedilnega blaga ter tobaka. Kava, sladkor, olje, riž, moka, itd. Naročila z dežele se točno izvršujejo.

Anton Obidič čevljar v Semeniški ulici št. 4. se priporoča Slovincem v mestu in okolici za blagohotna naročila.

Karol Drašček PEK Riva Corno št. 4. Podružnica za razprodajo kruha se nahaja v Semeniški ulici št. 2.

Ivan Velušček krojač v Vrtni ulici se priporoča svojim slovenskim rojakom.

STARA pogrebna društva

počaščujejo se naznaniti slavnemu občinstvu, da kakor doslej tako tudi zanaprej bodo vršila svojo službo po takó zmernih cenah, da se ne bojé nikakega tekmovalja. Zdi se jim zategadel primerno naznanjati, da imajo svoja bivališča, kjer se izvó vse, kar treba, na naslednjih krajih:

Stari trg št. 6,
Gosposka ulica št. 7,
Stolni trg - Corte Caravreggia št. 4,
Za veliko vojašnico št. 13.

Povsod se dóbi na izbiro blagó za mrtvaške prilike. Imajo tudi vedno v zalogi veliko rakov iz kovine in iz lesu, orehovega in jelovega, po nizkih cenah.

„Foncière“

Zavarovalnica v Fešti

z glavnicó in zalogom za varščino v znesku 10 milijonov gld Zavaruje po zmernih premijah in pristih pogojih: proti škodam po požarju, strelji in eksplozijam; proti škodam pri prevažanju blaga po suhem in mokrem; proti slučajnim nezgodam in na človeško žiteljenje v vseh možnih kombinacijah.

Okraini zastop v Gorici — Gosposka ulica št. 16. Zastopnik: Ernest Stecker.

Novosti!

Srajca za hribolazce tkana, iz najboljše snovi, enobarvna ali črtasta, s širokim prvitim ovratnikom in 2 žepi, popol. velikost, izborna izdelana po gld. 1.20

Svilen pas 1 meter dolg, 6 cm širok, s prorebrnjeno dvokračno zaporno 50 kr. kos

Klobuk za hribolazce iz najb. klobučevine s širokim svilenim trakom 2 gld. Zavratnice za hribolazce 3 kosi za 1 gld.

razpošilja proti povzetju **Emil Storch** Wien, I. Salzgasse N.o 137

Čudovite kapljice sv. Antona Padovanskega

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabi jo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrudovitejša žilodolne boleti. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemorojde, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekarnici **Cristofolletti v Gorici**, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis, v Ljubljani v lekarni U. pl. Tynkóczy G. Piccoli, in Ljud. Grečelna „pri Mariji pomagaj“; v Postojni v lekarni Baccaric, v Ajdovščini v lekarni Sapla, v Vipavi v lekarni Guglielmi, v Beljaku dr. Kumpf.

3 I steklenica velja 30 kr.

NB. Varovati se je treba narsikah balzami, katere sijajno oznanjajo in priporočajo, ki po kvari jo človeku le zdravje, ker dražijo želodec in žive, da nastanejo lahko hudi in nevarni nasledki.

na dan gotovega zaslužka brez glavničee in rizike ponujamo vsakemu, kdor se hoče pačati s postavno dovoljenimi sredkami in državnimi je pošiljati: Annoncen-Expediton J. Danneberg

Goldinarjev 5-10

papirji — Poudbe, pod naslovom „Srečke“ je pošiljati: Annoncen-Expediton J. Danneberg Wien, I., Kumpfgasse.